

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
ОУ "СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ"

С. ЖЪЛТИ БРЯГ, ОБЩ. СТАМБОЛОВО, ОБЛ. ХАСКОВО

Основни причини за преждевременното напускане на училище:

Разработването и прилагането на цялостни, широкообхватни и ефективни политики за намаляване на уязвимостта на рисковите групи е свързано с проучване, анализиране и систематизиране на специфичните причини за преждевременното напускане на училище и (набелязване) на необходимите мерки за задържане в училище. Заедно с това е необходимо осигуряването на единна и надеждна база данни и осъществяването на политики на всички нива за специфичните предизвикателства на различните равнища – областно, общинско и училищно и за гарантиране на индивидуалния подход към всеки отделен случай на преждеременно напускане на училище. Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

А: Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б: Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания. Съществено влияние, свързано с

преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и младежите.

В: Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците. Големият брой отсъствия, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената насилието и агресията в училище, ниските образователни резултати са също вътрешни за училищните процеси.

За голяма част от децата, които остават извън детските градини и чийто майчин език е различен от българския, се наслагва още един фактор – недостатъчната подготовка по български език, което води до трудности в процеса на обучение в рамките на началния етап на образование. Трудностите при овладяването на българския език и изграждането на пълноценни речево-комуникативни умения у учениците от етническите малцинства водят до социалната им изолация в училищната общност и също са предпоставка за преждевременното напускане на училище.

Програмата е базирана на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;

- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от населението
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата” Осигуряване на позитивна образователна среда. - ясно дефиниране на правата и задълженията на учениците във всеки клас и правилата за работа в група; - създаване на управленческо ядро във всеки клас; - в училището се работи индивидуално с изоставащи ученици от ромското малцинство, за достигане на ДОС. Липса на подкрепяща среда около училището
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

Всеки ученик може да бъде отличник!

1. Да се открие тази област, в която даденият ученик е добър;
2. Да му се помогне да се превърне в отличник в тази област, като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин;
3. Чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложили в учебните програми, т.е. да

направи прехода от това, в което ученикът е отличник към останалото, в което обществото иска да бъде отличник.

Училището може да бъде привлекателно за всяко дете!

1. Да се подпомага въвеждането на интеркултурно образование в училище – чрез ИУЧ, предметите от ЗП – за да могат децата и родителите на всички ученици да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред всички деца и родители;
2. Да се подпомага качествено въвеждане на разнообразни ФУЧ с цел разнообразяване на учебната програма и приближаването ѝ до потребностите на ученика
3. Да се направи училището привлекателно място и за учениците, които не проявяват особен интерес към учебното съдържание.
4. Да се създаде толерантна среда, която ученикът да почувства като своя, в която може да открие своето място.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия.

В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвистична среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре.

Проблема с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е особено силно изразен от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат спешни мерки.

МЕРКИ /ДЕЙНОСТИ/ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Осигуряване достъп до образование на всички ученици в задължителна училищна възраст подлежащи на обучение, от прилежащия на училището район.
2. Заедно с образователния медиатор по проект „Успех за теб“ постоянно взаимодействие между училището, социалната среда на учениците и техните семейства за стимулиране на интереса към учебната дейност.
3. Мотивация у учениците за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
4. Установяване на ефективен диалог на училището с външни институции, имащи отношение към проблема.
5. Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането /начален етап/.
6. Определяне на ден от седмицата, в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца.
7. Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема.
8. Провеждане на родителска среща с родителите на тези ученици.
9. Да се извършва месечен контрол от класния ръководител .
10. При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван с грамота
11. Проучване интересите и желанията на учениците за участие в извънкласни дейности и ФУЧ – чрез анкети и др.
12. Сформиране на групи за извънкласна дейност /клубове по интереси/ и ФУЧ според желанията на учениците.
13. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.
14. Включване на учениците в подходящи дейности по проекти на МОН.

Програмата за превенция на ранното напускане е актуализирана и приета от Педагогическия съвет (Протокол № 14/ 09.09.2025 г.)